C/2025/651

10.2.2025

NÕUKOGU SOOVITUS,

21. jaanuar 2025,

millega kiidetakse heaks Itaalia riiklik keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava

(C/2025/651)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 121,

võttes arvesse määrust (EL) 2024/1263, eriti selle artiklit 17,

võttes arvesse komisjoni soovitust

ning arvestades järgmist:

ÜLDISED MÄRKUSED

(1) 30. aprillil 2024 jõustus ELi reformitud majandusjuhtimise raamistik. ELi reformitud majandusjuhtimise raamistiku põhielemendid on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta ([1]), muudetud määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kohta ([2]) ja muudetud nõukogu direktiiv 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku kohta ([3]). Raamistiku eesmärk on edendada reformide ja investeeringute kaudu usaldusväärset ja jätkusuutlikku riigi rahandust ning kestlikku ja kaasavat majanduskasvu ja vastupanuvõimet ning vältida valitsemissektori ülemäärast eelarvepuudujääki. Samuti edendatakse sellega riikide isevastutust ja keskendutakse rohkem keskpikale perspektiivile, koos nõuete tõhusama ja sidusama täitmisega.

(2) Uue majandusjuhtimise raamistiku keskne element on riiklikud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavad, mille liikmesriigid esitavad nõukogule ja komisjonile. Kavadel peab olema kaks eesmärki: i) tagada, et muu hulgas kohandamisperioodi lõpuks on valitsemissektori võlg usutavalt langustrendis või püsib mõistlikul tasemel ning et valitsemissektori eelarvepuudujääk tuuakse keskpikas perspektiivis allapoole kontrollväärtust 3 % SKPst ja hoitakse allpool seda taset, ning ii) tagada, et viiakse ellu reformid ja investeeringud, millega lahendatakse Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud peamisi probleeme ja järgitakse ELi ühiseid prioriteete. Selleks tuleb igas kavas esitada keskpika perioodi kohustus seoses netokulude ([4]) kavaga, millega sisuliselt kehtestatakse eelarvepiirang kava kehtivusajaks, mis on (sõltuvalt liikmesriigi tavapärasest seadusandlikust tsüklist) neli või viis aastat. Lisaks tuleb kavas selgitada, kuidas liikmesriik tagab, et viiakse ellu reformid ja tehakse investeeringud, millega lahendada Euroopa poolaasta raames, eelkõige riigipõhistes soovitustes (sealhulgas asjakohasel juhul makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega seotud soovitustes) kindlaks tehtud peamisi probleeme, ja kuidas liikmesriik järgib liidu ühiseid prioriteete. Eelarve kohandamise perioodi pikkus on neli aastat, mida võib pikendada kuni kolme aasta võrra, kui liikmesriik kohustub ellu viima asjakohased reformid ja tegema investeeringud, mis vastavad määruses (EL) 2024/1263 sätestatud kriteeriumidele.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrus (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97 (ELT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrus (EL) 2024/1264, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (ELT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Nõukogu 29. aprilli 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1265, millega muudetakse direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta (ELT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Netokulu, nagu on määratletud määruse (EL) 2024/1263 artiklis 2, nimelt valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud i) intressikulud, ii) kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, iii) liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadava tuluga, iv) riikide kulud liidu rahastatavate programmide kaasrahastamiseks, v) töötuskindlustushüvitiste kulude tsüklilised elemendid ning vi) ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

(3) Pärast kava esitamist hindab komisjon, kas kava vastab määruse (EL) 2024/1263 nõuetele.

(4) Komisjoni soovituse alusel võtab nõukogu vastu soovituse, milles sätestatakse asjaomase liikmesriigi netokulude kava ja asjakohasel juhul kiidetakse heaks eelarve kohandamise perioodi pikendamise aluseks olevad reformi- ja investeerimiskohustused.

MÄRKUSED ITAALIA RIIKLIKU KESKPIKA PERIOODI EELARVE- JA STRUKTUURIKAVA KOHTA

(5) Itaalia esitas 15. oktoobril 2024 nõukogule ja komisjonile oma riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Kava esitati pärast määruse (EL) 2024/1263 artikli 36 lõike 1 punktis a sätestatud tähtaja pikendamist, milles lepiti komisjoniga kokku, võttes arvesse Itaalia esitatud põhjendusi.

Kava esitamisele eelnenud protsess

(6) Riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade esitamisega tipneva dialoogi raamistamiseks edastas komisjon 21. juunil 2024 kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikliga 9 Itaaliale võrdlustrajektoori ([5]). Komisjon avaldas võrdlustrajektoori 15. oktoobril 2024 ([6]). Võrdlustrajektoor on riskipõhine ja tagab, et valitsemissektori võlg on eelarve kohandamise perioodi lõpuks ja täiendavate eelarvemeetmete puudumisel pärast kohandamisperioodi usutavalt langustrendis või püsib keskpikal perioodil mõistlikul tasemel ning et valitsemissektori eelarvepuudujääk viiakse kohandamisperioodil alla 3 % SKPst ja see püsib keskpikal perioodil allpool seda kontrollväärtust. Keskpikk periood on määratletud kui kümneaastane periood pärast kohandamisperioodi lõppu. Vastavalt määruse (EL) 2024/1263 artikli 6 punktile d ning artiklitele 7 ja 8 on võrdlustrajektoor kooskõlas ka eelarvepuudujäägiga, võla jätkusuutlikkuse kaitsemeetmega ja eelarvepuudujäägi turvavaru kaitsemeetmega. Itaalia võrdlustrajektooriga nähakse ette, et komisjoni eelduste põhjal, mis olid 2024. aasta juunis esitatud eelnevate suuniste aluseks, ja eeldades seitsmeaastast kohandamisperioodi, ei tohiks netokulude kasv ületada tabelis 1 esitatud väärtusi. See vastab netokulude keskmisele kasvule 1,5 % kohandamisperioodil (2025–2031) ja netokulude keskmisele kasvule 1,5 % kavaga hõlmatud perioodil (2025–2029).

Tabel 1. Võrdlustrajektoor, mille komisjon esitas Itaaliale 21. juunil 2024

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2025–2029 keskmine	2025–2031 keskmine
Maksimaalne netokulude kasv (aastane, %)	1,6	1,6	1,5	1,4	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5

Allikas: komisjoni arvutused.

(7) Kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikliga 12 pidasid Itaalia ja komisjon ajavahemikus 2024. aasta juulist kuni septembrini tehnilist dialoogi. Dialoog keskendus Itaalia kavandatud netokulude kavale ja selle aluseks olevatele eeldustele (eelkõige makromajanduslikud eeldused ja elastsus), kavandatud reformi- ja investeerimiskohustustele, mis on aluseks kohandamisperioodi pikendamisele, sealhulgas reformidele ja investeeringutele, nagu reformid tsiviilõiguse, avaliku halduse, lastehoiu, ettevõtluskeskkonna, maksuhalduse, avaliku sektori kulude haldamise ja riigi osalusega ettevõtete valdkonnas, samuti reformide ja investeeringute kavandatud elluviimisele, mis vastavad Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud peamistele probleemidele ning liidu ühistele prioriteetidele õiglase roheja digipöörde, sotsiaalse ja majandusliku vastupanuvõime, energiajulgeoleku ja kaitsevõime suurendamise valdkonnas.

([5]) Liikmesriikidele ning majandus- ja rahanduskomiteele edastatud eelnevad suunised sisaldavad trajektoore ilma kohandamisperioodi pikendamiseta ja koos sellega (hõlmavad vastavalt 4 ja 7 aastat). See hõlmab ka peamisi algtingimusi ja aluseks olevaid eeldusi, mida kasutatakse komisjoni keskpika perioodi valitsemissektori võla prognoosimise raamistikus. Võrdlustrajektoor arvutati komisjoni 2023. aasta võla jätkusuutlikkuse analüüsis (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en) kirjeldatud metoodika kohaselt. See põhineb komisjoni 2024. aasta kevadprognoosil ja keskpika perioodi pikendamisel kuni 2033. aastani, kusjuures pikaajaline SKP kasv ja vananemisega seotud kulud on kooskõlas komisjoni ja nõukogu 2024. aasta ühisaruandega rahvastiku vananemise kohta (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#italy.

(8) 2024. aasta septembris teatas Itaalia kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikli 11 lõikega 3 ja artikli 36 lõike 1 punktiga c oma kavas esitatud teabe kohaselt, et on pidanud konsultatsioone sotsiaalpartnerite, kohalike ja piirkondlike ametiasutuste ning muude asjaomaste sidusrühmadega.

(9) Itaalia sõltumatu eelarveasutus (parlamentaarne eelarveamet) esitas arvamuse makromajandusliku prognoosi ja mitmeaastase netokulude kava aluseks olevate makromajanduslike eelduste kohta. Selles kiideti heaks kava perioodi (2024–2029) makromajanduslik stsenaarium ja jõuti järeldusele, et peamiste makromajanduslike muutujate prognoosid jäävad vastuvõetavatesse vahemikesse, kuigi mõned neist asuvad ülemises servas, ning üldine väljavaade sõltub taaste- ja vastupidavuskava täielikust ja õigeaegsest rakendamisest ning stabiilsest rahvusvahelisest kontekstist.

(10) Parlament kiitis kava heaks 9. oktoobril pärast mitme sidusrühma kuulamist, mis on tavapärane eelarve planeerimisdokumentide kinnitamisel parlamendis.

Muud seotud protsessid

(11) 26. juulil 2024 tegi nõukogu kindlaks, et Itaalial on ülemäärane eelarvepuudujääk, mis ei ole kooskõlas puudujäägi kriteeriumiga ([7]). Käesolev soovitus langeb kokku ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohaselt esitatud nõukogu soovitusega valitsemissektori ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks Itaalias ([8]). Nende soovituste samaaegne vastuvõtmine on kooskõlas üleminekuga uuele majandusjuhtimise raamistikule ja tuleneb sellest, tagades soovitatud kohandamiskavade kooskõla.

(12) Itaalia esitas 15. oktoobril 2024 oma 2025. aasta eelarvekava. Komisjon võttis eelarvekava kohta vastu arvamuse ([9]) 26. novembril 2024.

(13) 19. juunil 2024 jõudis komisjon järeldusele, et Itaalias esineb makromajanduslik tasakaalustamatus. Eelkõige on Itaalia vastamisi piiriülese tähtsusega haavatavusega, mis on seotud valitsemissektori suure võlaga ja tootlikkuse vähese kasvuga tööturu ebakindluse ja finantssektori mõnede allesjäänud puuduste tingimustes ([10]).

(14) 21. oktoobril 2024 esitas nõukogu Euroopa poolaasta raames Itaaliale riigipõhised soovitused ([11]).

KAVA KOKKUVÕTE JA KOMISJONI HINNANG KAVALE

(15) Kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikliga 16 hindas komisjon kava järgmiselt.

Kontekst: makromajanduslik ja eelarveolukord ning väljavaated

(16) Itaalia majandusaktiivsus kasvas 2023. aastal 0,7 % tänu tarbimisele ja investeeringutele, mida toetasid valitsuse stiimulid. Kasvule aitas kaasa ka netoeksport, samas kui negatiivne varude tsükkel kasvu aeglustas. Euroopa Komisjoni 2024. aasta sügisprognoosi kohaselt peaks majandus 2024. aastal kasvama 0,7 %, kuna eksport suureneb, kuid eratarbimine püsib samal tasemel. Netoeksport toetab majanduskasvu tänu impordi vähenemisele, samal ajal kui varud seda vähendavad. 2025. aastal peaks reaalne SKP kasvama 1,0 %, mis on tingitud kodumajapidamiste tarbimisest, mida toetab reaalpalga kasv, samas kui koguinvesteeringud peaksid eluasemete renoveerimiseks tehtavate ehitustööde vähenemise tõttu suurenema vaid vähesel määral. 2026. aastal peaks reaalne SKP kasvama 1,2 %, kuna kapitalikulud suurenevad tänu taaste- ja vastupidavuskavaga seotud kulutustele ning lihtsamatele rahastamistingimustele. Prognoosiperioodil (st 2024.–2026. aastal) peaks potentsiaalse SKP kasv Itaalias veidi vähenema 1,3 %-lt 2024. aastal 0,9 %-le 2026. aastal. Töötuse määr oli 2023. aastal 7,7 % ning komisjoni prognoosi kohaselt on see 2024. aastal 6,8 %, 2025. aastal 6,3 % ja 2026. aastal 6,2 %. Inflatsioon (SKP deflaator) peaks prognooside kohaselt langema 5,8 %-lt 2023. aastal 1,6 %-le 2024. aastal, 1,9 %-le 2025. aastal ja 1,8 %-le 2026. aastal.

([7]) ELT L, 1.8.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2124/oj.
([8]) Soovitus: nõukogu soovitus ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks Itaalias, 26.11.2024, COM(2024) 954 final.
([9]) Komisjoni arvamus Itaalia eelarvekava kohta, 26.11.2024, C(2024) 9057 final.
([10]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Keskpangale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Investeerimispangale, COM(2024) 600 final, 4. liide.
([11]) Nõukogu 21. oktoobri 2024. aasta soovitus, mis käsitleb Itaalia majandus-, eelarve-, tööhõive- ja struktuuripoliitikat.

(17) Mis puudutab eelarvesuundumusi, siis Itaalia valitsemissektori eelarve puudujääk oli 2023. aastal 7,2 % SKPst. Euroopa Komisjoni 2024. aasta sügisprognoosi kohaselt peaks see jõudma 3,8 %ni SKPst 2024. aastal ja langema 3,4 %ni 2025. aastal, ning eeldusel, et poliitikat ei muudeta, 2,9 %ni 2026. aastal. Euroopa Komisjoni 2024. aasta sügisprognoosis võetakse arvesse Itaalia 2025. aasta eelarvekava, mille valitsus esitas riigi parlamendile oktoobris. Valitsemissektori võlg oli 2023. aasta lõpus 134,8 % SKPst. Euroopa Komisjoni 2024. aasta sügisprognoosi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse 2024. aasta lõpuks tõusma 136,6 %-le. Hoolimata esmasest ülejäägist tõusev võla suhe prognooside kohaselt veelgi, ulatudes 2025. aasta lõpuks 138,2 %-le SKPst ja 2026. aasta lõpuks 139,3 %-le SKPst. Komisjoni eelarveprognoosis ei võeta keskpika perioodi kavades esitatud poliitilisi kohustusi arvesse enne, kui neid toetavad usaldusväärselt teatavaks tehtud ja piisavalt täpsustatud konkreetsed poliitikameetmed.

Kavas esitatud netokulude kava ja makromajanduslikud eeldused

(18) Itaalia riiklik keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava hõlmab ajavahemikku 2025–2029 ja sellega on ette nähtud eelarve kohandamine seitsme aasta jooksul.

(19) Kava sisaldab kogu määruse (EL) 2024/1263 artiklis 13 nõutud teavet.

(20) Kavas on võetud kohustus järgida tabelis 2 esitatud netokulude kava, mis vastab aastatel 2025–2029 netokulude keskmisele kasvule 1,6 %. Lisaks võtab Itaalia kohustuse viia ellu mitmeid reforme ja investeeringuid, et pikendada kohandamisperioodi seitsmele aastale (2025–2031), mille jooksul peaks keskmine netokulude kasv olema 1,5 %. Kavas esitatud keskmine netokulude kasv kohandamisperioodil (2025–2031) on võrdne komisjoni poolt 21. juunil 2024 edastatud võrdlustrajektooriga. Kavas eeldatakse, et potentsiaalse SKP kasv väheneb järk-järgult 1,4 %-lt 2024. aastal 0,3 %-le 2031. aastal. Lisaks eeldatakse kavas, et SKP deflaatori kasvumäär püsib kohandamisperioodil üldjoontes stabiilsena ligikaudu 2 % juures.

Kava netokulukohustuste mõju valitsemissektori võlale

(21) Kui kavas ette nähtud netokulude kava ja selle aluseks olevad eeldused realiseeruvad, suureneb valitsemissektori võlg kava kohaselt 135,8 %-lt SKPst 2024. aastal 137,8 %-le 2026. aasta lõpuks ja väheneb seejärel 132,5 %-le SKPst kohandamisperioodi lõpuks (2031), nagu on näidatud järgmises tabelis. Kava kohaselt peaks võla suhe pärast kohandamisperioodi keskpikas perspektiivis (st kuni 2041. aastani) järk-järgult vähenema, jõudes 2041. aastaks 113,7 %ni. Seega pööraks kava kohaselt valitsemissektori võla ja SKP suhe kohandamisperioodi lõpuks (2031) langusesse. See on usutav, kuna kava eelduste põhjal prognoositakse komisjoni võla jätkusuutlikkuse analüüsi kõigi määravate stressitestide alusel võla vähenemist kümne aasta jooksul pärast kohandamisperioodi ning stohhastilised prognoosid näitavad, et võlg väheneb piisavalt suure tõenäosusega.

Seega, tuginedes kava poliitilistele kohustustele ja makromajanduslikele eeldustele, on kavas esitatud netokulude kava kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikli 6 punktis a ja artikli 16 lõikes 2 sätestatud võlanõudega.

Tabel 2. Netokulude kava ja peamised eeldused Itaalia kavas

						Kohandamisperioodi pikendamine				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Kava kehtivusaja (2025–2029) keskmine	Kohandamisperioodi (2025–2031) keskmine
Netokulude kasv (aastane, %)	- 1,9	1,3	1,6	1,9	1,7	1,5	1,1	1,2	1,6	1,5
Netokulude kasv (kumulatiivne, alates baasaastast 2023, %)	- 1,9	- 0,7	0,9	2,8	4,6	6,2	7,4	8,7	ei ole kohaldatav	ei ole kohaldatav

						Kohandamisperioodi pikendamine				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Kava kehtivusaja (2025–2029) keskmine	Kohandamisperioodi (2025–2031) keskmine
Potentsiaalse SKP kasv (%)	1,4	1,3	1,1	1,0	0,9	0,7	0,5	0,3	1,0	0,8
Inflatsioon (SKP deflaatori kasv) (%)	1,9	2,1	2,0	1,8	2,0	2,0	2,1	2,2	2,0	2,0

Allikas: Itaalia keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava ning komisjoni arvutused.

Tabel 3. Valitsemissektori võla ja eelarvepositsiooni areng Itaalia kavas

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2041
Valitsemissektori võlg (% SKPst)	134,8	135,8	136,9	137,8	137,5	136,4	134,9	133,9	132,5	113,7
Valitsemissektori eelarvepositsioon (% SKPst)	- 7,2	- 3,8	- 3,3	- 2,8	- 2,6	- 2,3	- 1,8	- 1,7	- 1,5	- 1,9

Allikas: Itaalia keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava.

Kava netokulukohustuste mõju valitsemissektori eelarvepositsioonile

(22) Kava netokulude kava ja eelduste kohaselt väheneks valitsemissektori eelarvepuudujääk 2026. aastal 2,8 %ni SKPst ja 2031. aastaks 1,5 %ni SKPst. Seega ei ületaks valitsemissektori eelarvepositsioon kava kohaselt kohandamisperioodi lõpus (2031) kontrollväärtust 3 % SKPst. Lisaks ei ületa valitsemissektori eelarvepuudujääk kümne aasta jooksul pärast kohandamisperioodi (st kuni 2041. aastani) 3 % SKPst. Seega, tuginedes kava poliitilistele kohustustele ja makromajanduslikele eeldustele, on kavas esitatud netokulude kava kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikli 6 punktis b ja artikli 16 lõikes 2 puudujäägi kohta sätestatud nõudega.

Eelarve kohandamise ajakava

(23) Eelarve kohandamise (mida mõõdetakse struktuurse esmase eelarvepositsiooni muutusena) ajakava, nagu seda kavas kirjeldatud, tuuakse võrreldes määruse (EL) 2024/1263 artikli 6 punktis c osutatud lineaarse kavaga ettepoole. Eelkõige peaks struktuurne esmane eelarvepositsioon nii 2025. kui ka 2026. aastal paranema 0,6 %, millele järgneb kuni 2031. aastani igal aastal paranemine 0,5 % SKPst. Selle tulemusena on eelarve kohandamine kava esimese nelja aasta jooksul ulatuslikum, kui oleks proportsionaalne kogu kohandamisperioodi eelarvekohandusega. Seega, tuginedes kava poliitilistele kohustustele ja makromajanduslikele eeldustele, on kavas esitatud netokulude kava kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikli 6 punktis c sätestatud nõudega.

Tabel 4. Struktuurse esmase eelarvepositsiooni areng Itaalia kavas

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Struktuurne esmane eelarvepositsioon (% SKPst)	- 4,5	- 0,5	0,0	0,6	1,1	1,6	2,2	2,7	3,2
Struktuurse esmase eelarvepositsiooni muutus (protsendipunktides)	ei ole kohaldatav	4,0	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Allikas: Itaalia keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava.

Kava kooskõla ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusega

(24) Kavas esitatud netokulude kava on kooskõlas ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse nõuetega (eelkõige nõukogu määruse (EÜ) 1467/97 artikli 3 lõike 4 kolmandas lõigus sätestatud minimaalse iga-aastase struktuurilise kohandamisega).

Kava kooskõla eelarvepuudujäägi turvavaru kaitsemeetmega

(25) Itaalia suhtes kohaldatakse alates 2027. aastast määruse (EL) 2024/1263 artiklis 8 sätestatud ennetusliku osa nõuet seoses eelarvepuudujäägi turvavaru kaitsemeetmega, mille eesmärk on tagada ühine turvavaru allpool aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst, kuna puudujääki kavatsetakse tuua allapoole 3 % SKPst alates 2026. aastast. Seega ei tohiks alates 2027. aastast struktuurse esmase eelarvepositsiooni iga-aastane kohandamine olla väiksem kui 0,25 % SKPst, kui struktuurne eelarvepuudujääk oli eelneval aastal üle 1,5 % SKPst, et saavutada struktuurne ühine turvavaru 1,5 % SKPst. Kava poliitilistest kohustustest ja makromajanduslikest eeldustest tulenev iga-aastane eelarvekohandus ületab 2027., 2028., 2029., 2030. ja 2031. aastal 0,25 %. Seega, tuginedes kava poliitilistele kohustustele ja makromajanduslikele eeldustele, on kavas esitatud netokulude kava kooskõlas eelarvepuudujäägi turvavaru kaitsemeetmega.

Kava kooskõla võla jätkusuutlikkuse kaitsemeetmega

(26) Kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikliga 7, kuna valitsemissektori võla suhe SKPsse on kava kohaselt kohandamisperioodil suurem kui 90 %, peab võlasuhe vähenema keskmiselt vähemalt 1 protsendipunkt aastas, kuni see langeb alla 90 %, pärast mida peaks see vähenema keskmiselt 0,5 protsendipunkti võrra. See keskmine vähenemine arvutatakse ajavahemiku 2027–2031 kohta, st alates aastast, mil ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus vastavalt kavale tühistatakse, ning see on 1,2 protsendipunkti (vt tabel 3). Seega, tuginedes kava poliitilistele kohustustele ja makromajanduslikele eeldustele, on kavas esitatud netokulude kava kooskõlas võla jätkusuutlikkuse kaitsemeetmega.

Kava makromajanduslikud eeldused

(27) Kava põhineb eeldustel, mis erinevad komisjoni poolt 21. juunil 2024 Itaaliale edastatud eeldustest. Eelkõige kasutatakse kavas erinevaid eeldusi üheksa muutuja puhul, milleks on kava lähtepunkt (ehk struktuurne esmane eelarvepositsioon 2024. aastal), potentsiaalse SKP kasv, SKP reaalkasv, nominaalne kaudne intressimäär, eelarvekordaja, võlakoormuse muutuse ja eelarvepositsiooni vaheline erinevus, ühekordsed meetmed, tuluprognoosid (st eeldatav elastsus) ja SKP lõhe. Lisaks on eelarve kohandamine toodud veidi varasemaks. Allpool on esitatud hinnang eelduste erinevuste kohta. Allpool on loetletud eelduste erinevused, millel on kõige suurem mõju netokulude keskmisele kasvule, ja eraldi hinnatud iga erinevust.

— Kavas eeldatakse soodsamat esialgset eelarvepositsiooni, eeldades, et 2024. aastal on eelarvepuudujääk 3,8 % SKPst, samas kui võrdlustrajektoori kohaselt eeldati 4,4 % SKPst. See tähendab Itaalia võla jätkusuutlikkuse analüüsides paremat algset struktuurset esmast eelarvepositsiooni (- 0,5 % võrreldes - 1,1 %ga SKPst võrdlustrajektoori puhul). Selles kajastuvad uuemad eelarveandmed (komisjoni varasemates suunistes esitatud eeldustest suuremad maksutulud ja ajakohastatud kuluhinnangud). See on laias laastus kooskõlas Euroopa

Komisjoni 2024. aasta sügisprognoosiga. Selle eelduste erinevuse tulemusena on keskmine netokulude kasv kavas esitatud kohandamisperioodil suurem, kui see oleks komisjoni eelduste alusel. Leitakse, et see eeldus on nõuetekohaselt põhjendatud.

— Itaalia prognoosib kogu 2025.–2031. aasta kohandamisperioodil veidi suuremat (0,1 protsendipunkti) keskmist potentsiaalse SKP kasvu kui võrdlustrajektoori puhul (0,8 % võrreldes 0,7 %ga). See kajastab makromajandusliku väljavaate ajakohastamist ja on kooskõlas ühiselt kokkulepitud metoodikaga. Selle ajakohastuse tulemusena on keskmine netokulude kasv kavas esitatud kohandamisperioodil suurem, kui see oleks komisjoni eelduste alusel. Leitakse, et see eeldus on nõuetekohaselt põhjendatud.

— Kavas prognoositakse veidi väiksemat keskmist SKP deflaatorit aastatel 2025–2031 kui komisjoni eelduste kohaselt (2,0 % võrreldes 2,1 %ga). 2024. aastal on kuni teise kvartalini esitatud eelarve täitmise andmete põhjal kava deflaator 1,9 % SKPst, mis on väiksem kui Euroopa Komisjoni prognoositud 2,2 %. 2025. aastal on SKP deflaator endiselt 0,3 protsendipunkti suurem kui varasemates suunistes, samas kui ajavahemikul 2027–2029 muutub see väiksemaks. Selle tulemusena on keskmine netokulude kasv kavas esitatud kohandamisperioodil väiksem, kui see oleks komisjoni eelduste alusel. Leitakse, et see eeldus on nõuetekohaselt põhjendatud.

— Kavas eeldatakse ettevaatlikumat tulude elastsust, mitte komisjoni eeldatud ühtset elastsust potentsiaalse SKP suhtes. Selle tulemusena on keskmine netokulude kasv kavas esitatud kohandamisperioodil väiksem, kui see oleks komisjoni eelduste alusel. Leitakse, et see eeldus on nõuetekohaselt põhjendatud.

Ülejäänud erinevused ei avalda netokulude keskmisele kasvule komisjoni eeldustega võrreldes märkimisväärset mõju. Üldiselt toovad kõik eelduste erinevused kokku kavas kaasa netokulude keskmise kasvu, mis on võrdne võrdlustrajektooriga. Komisjon võtab eespool esitatud hinnangut kava eeldustele arvesse tulevastel netokulude kava järgimise hindamistel.

Kava eelarvestrateegia

(28) Kava orienteeriva eelarvestrateegia kohaselt täidetakse netokuludega seotud kohustused nii kulude piiramise kui ka kaalutlusõigusel põhinevate tulude suurendamise teel. Kavas mainitakse eelkõige ettevaatlikumat ja tõhusamat avaliku sektori kulude haldamist ning suuremat tulu maksudest kõrvalehoidmise vastasest võitlusest. Võetavate poliitikameetmete üksikasjad tuleb kinnitada või kohandada ja kvantifitseerida aastaeelarves. Samal ajal esineb soovitusliku eelarvestrateegia rakendamisega seotud riske, mis tulenevad võimalikust tegelikust SKP reaalkasvust, mis on väiksem kui Itaalia kavas märgitud, ning üksikasjaliku teabe puudumisest kavandatud eelarvestrateegia kohta (nagu eespool hinnatud). Lisaks on 2025. aasta eelarvekavas kindlaks määratud poliitikameetmed, mille abil täidetakse 2025. aasta netokulukohustus ([12]).

Kavas sisalduvad reformi- ja investeerimiskohustused, mis on eelarve kohandamise perioodi pikendamise aluseks

(29) Kavas kohustub Itaalia viima ellu 24 reformi ja investeeringut, mille eesmärk on kiirendada potentsiaalset majanduskasvu ja parandada riigi rahanduse jätkusuutlikkust, mis on aluseks eelarve kohandamise perioodi pikendamisele neljalt aastalt seitsmele aastale. Kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevad reformid ja investeeringud koosnevad mitmest taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvast kohustusest ning mõnest uuest reformist ja investeeringust. See hõlmab järgmisi meetmeid.

— Reformid ja investeeringud tsiviilõiguse valdkonnas: meetmed on seotud taaste- ja vastupidavuskavas sisalduva M1C1 reformiga 1.4 (tsiviilõigus), mille lõplikud eesmärgid ja sihid tuleb esitada 2026. aasta teiseks kvartaliks. Kava sisaldab täiendavaid kohustusi, mille üldine eesmärk on i) tagada maksejõuetusreformi rakendamine, sealhulgas kohtute jätkuv toetamine maksejõuetusasjades ja süstemaatiline andmete kogumine; ii) suurendada tsiviilkohtute tõhusust, vähendades kohtuasjade kuhjumist ja nende lahendamiseks kuluvat aega ning iii) parandada üldist kohtusüsteemi tõhusust. Nende sekkumiste rakendamiseks tagatakse kohtusüsteemis piisavad inimressursid. Vastavad põhietapid viiakse eeldatavasti lõpule 2029. aasta neljandaks kvartaliks.

([12]) Vt komisjoni arvamus Itaalia eelarvekava kohta, 26.11.2024, C(2024)9057 final.

— Reformid ja investeeringud maksuhalduse valdkonnas: meetmed on seotud taaste- ja vastupidavuskavas sisalduva reformiga 1.12 (maksuhalduse reform), mille lõplikud eesmärgid ja sihid tuleb esitada 2026. aasta teiseks kvartaliks. Kava sisaldab täiendavaid kohustusi, mille üldine eesmärk on veelgi suurendada tulusid, mis tulenevad järgmisest: i) maksukuulekuse ennetus- ja jõustamismeetmed, sealhulgas vastavuskirjadest ja paremini kohandatud vastavusstrateegiatest saadav tulu; ii) sihipärasemad ja riskipõhised maksudest kõrvalehoidmise vastased meetmed, mis põhinevad muu hulgas laiematel koostalitlusvõimelistel maksuandmestikel ja tehisintellekti meetoditel. Muud seadusandlikud meetmed peaksid tugevdama võitlust maksudest kõrvalehoidmise vastu, mis tuleneb deklaratsioonide esitamata jätmisest, kehtestades maksumaksjatele tugevamad stiimulid ja tagades jälgitavate maksevahendite laialdasema kasutamise. Muude meetmete eesmärk on parandada maksumaksjate ja maksuhalduri vaheliste suhete kindlust, lühendades keskmist käibemaksu tagastamise aega. Eespool nimetatud maksuhalduse valdkonna meetmetega seotud põhietapid viiakse eeldatavasti lõpule 2029. aasta neljandaks kvartaliks.

— Reformid ja investeeringud ettevõtluskeskkonna valdkonnas: meetmed on seotud taaste- ja vastupidavuskavas sisalduva reformiga 2 (iga-aastased konkurentsiseadused 2021, 2022, 2023 ja 2024), mille lõplikud eesmärgid ja sihid tuleb esitada 2025. aasta neljandaks kvartaliks. Kava sisaldab täiendavaid kohustusi, mille üldeesmärk on veelgi parandada ettevõtluskeskkonda, tehes järgmist: i) suurendada avaliku sektori kulutusi teadus- ja arendustegevusele; ii) ratsionaliseerida ja lihtsustada ettevõtete stiimuleid; iii) võtta vastu iga-aastased konkurentsiseadused, et edendada tõhusust ja majanduskasvu, sealhulgas majandust liberaliseerida ning kõrvaldada kitsaskohad ja turule sisenemise tõkked (ka seadusandlikud ja regulatiivsed), tuginedes asjakohastele regulatiivse mõju hindamistele; ning iv) võtta vastu VKEsid käsitlev raamseadus, selle rakendusvahendid ja iga-aastased ajakohastused. Vastavad põhietapid viiakse eeldatavasti lõpule 2029. aasta neljandaks kvartaliks.

— Reformid avaliku halduse valdkonnas: meetmed on seotud taaste- ja vastupidavuskavas sisalduva M1C1 reformiga 1.9 (avaliku sektori tööhõivereform ja lihtsustamise reform), mille lõplikud eesmärgid ja sihid tuleb esitada 2026. aasta teiseks kvartaliks. Kava sisaldab täiendavaid kohustusi, mille eesmärk on: i) edendada vertikaalset ja horisontaalset liikuvust; ning ii) stimuleerida tulemuspõhist raamistikku. Vastavad põhietapid viiakse eeldatavasti lõpule 2028. aasta neljandaks kvartaliks.

— Reformid ja investeeringud lastehoiu valdkonnas: meetmed on seotud taaste- ja vastupidavuskavas sisalduva reformiga 1.1 (lasteaedu, eelkoole ning alusharidust ja lastehoiuteenuseid käsitlev kava), mille lõplikud eesmärgid ja sihid tuleb esitada 2026. aasta teiseks kvartaliks. Meetmete eesmärk on: i) suurendada iga-aastaseid avaliku sektori kulutusi, et katta olemasolevate ja uute lastehoiuasutuste, sealhulgas taaste- ja vastupidavuskavaga loodud lastehoiuasutuste tegevuskulud; ii) parandada lastehoiukohtade kättesaadavust ning iii) parandada lastehoiuteenuste taskukohasust. Vastavad põhietapid viiakse eeldatavasti lõpule 2027. aasta neljandaks kvartaliks.

— Reformid ja investeeringud avaliku sektori kulutuste valdkonnas: meetmed on seotud taaste- ja vastupidavuskavas sisalduva reformiga 1.13 (kulude läbivaatamise raamistiku reform), mille lõplikud eesmärgid ja sihid tuleb esitada 2026. aasta teiseks kvartaliks. Kava sisaldab täiendavaid kohustusi, mille eesmärk on i) tugevdada avaliku sektori kulutuste kavandamise, järelevalve ja hindamise suutlikkust; ii) tugevdada majandus- ja rahandusministeeriumi pädevust kontrollida kõigi avaliku sektori toetust saavate üksuste, sealhulgas riigi tasandist madalama tasandi ametiasutuste ja riigi osalusega ettevõtete kulutuste haldamist ning iii) reformida keskvalitsuse avaliku sektori kulutuste kontrollimise raamistikku, sealhulgas suurendades ametiasutuste finantsvastutust. Vastavad põhietapid viiakse eeldatavasti lõpule 2029. aasta teiseks kvartaliks.

— Kava sisaldab reforme, mis on taaste- ja vastupidavuskavaga võrreldes uued maksuhalduse ja riigi osalusega ettevõtete ratsionaliseerimise valdkonnas. Täpsemalt sisaldab kava maksustamise valdkonnas kohustusi, mille eesmärk on: i) lihtsustada maksusüsteemi maksukulude läbivaatamise ja ühtlustamise kaudu ka keskkonnale kahjulike toetuste valdkonnas; ii) vähendada struktuurselt madala ja keskmise sissetulekuga perede maksukoormust ja toetada tööhõivet ning iii) ajakohastada katastriregistrit, kaardistades praegu hõlmamata kinnisasjad ja ajakohastades katastriväärtusi hoonete puhul, mis on saanud kasu avalikest energiatõhususe ja/või majade renoveerimise kavadest. Vastavad põhietapid viiakse eeldatavasti lõpule 2028. aasta neljandaks kvartaliks. Riigi osalusega ettevõtete valdkonnas sisaldab kava kohustusi, mille eesmärk on ühtlustada ja parandada riigi osalusega ettevõtete tõhusust kooskõlas siseriiklike õigusaktidega (seadusandlik dekreet nr 175/2016), tagades ja vajaduse korral tugevdades õigusraamistiku rakendamist. Vastav põhietapp viiakse eeldatavasti lõpule 2027. aasta neljandaks kvartaliks.

(30) Kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikli 14 lõikega 3 on iga kohandamisperioodi pikendamise aluseks olev reformi- ja investeerimiskohustus on piisavalt üksikasjalik, võimalikult kiiresti täidetud, ajaliselt piiritletud ja kontrollitav.

(31) Kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevad taaste- ja vastupidavuskava kohased kohustused sisaldavad märkimisväärseid reforme ja investeeringuid, mille eesmärk on parandada riigi rahanduse jätkusuutlikkust ja suurendada majanduse kasvupotentsiaali. Lisaks kohustub Itaalia jätkama reformipingutusi keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava kehtivusaja jooksul ning säilitama riiklikult rahastatavate investeeringute taseme, mis vastab taaste- ja vastupidavuskavaga hõlmatud perioodil tehtud investeeringute tasemele (vt tabel 5). Kohustuste täitmist jälgitakse kava kogu rakendusetapi jooksul. Seega võib taaste- ja vastupidavuskava kohaseid kohustusi arvesse võtta kohandamisperioodi pikendamisel, nagu on sätestatud määruse (EL) 2024/1263 artikli 36 lõike 1 punktis d.

(32) Kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevad reformid ja investeeringud peaksid tooma kaasa Itaalia majanduskasvu ja vastupanuvõime potentsiaali paranemise jätkusuutlikul viisil, nagu on nõutud määruse (EL) 2024/1263 artikli 14 lõike 2 punktis a. Itaalia kavas on esitatud kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevate reformide (eelkõige avaliku sektori tööhõive, ettevõtluskeskkond ja tsiviilõigus) oodatav mõju SKP kasvule. Simulatsioonis kasutatakse QUEST-III teadus- ja arendustegevuse makromajanduslikku mudelit, mille on välja töötanud Euroopa Komisjon. Kava kohaselt hakkaksid need kohandamisperioodi pikendamiseks kehtivad reformid avaldama majandusele esimest korda mõju 2028. aastal ja peaksid (ettevaatliku stsenaariumi korral) suurendama SKP taset 2031. aastal kokku 0,5 %. Täpsemalt eeldatakse, et avaliku sektori tööhõivereformid peaksid suurendama SKP taset 2031. aastal 0,2 %, tsiviilõiguse valdkonna reformid peaksid 2031. aastal suurendama SKP taset 0,2 % ning ettevõtluskeskkonna reformid peaksid 2031. aastal suurendama SKP taset 0,1 %. Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate veel rakendamata reformide ja investeeringute mõju arvatakse suurendavat SKP taset 2031. aastal 3,2 % (millest 1,7 % on seletatav reformidega ja 1,5 % investeeringutega). Võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskava veel rakendamata reforme ja investeeringuid ning osa kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevatest reformidest, peaks SKP tase suurenema 2031. aastaks lähtestsenaariumiga võrreldes 3,8 %. Kavas esitatakse ka tundlikkusanalüüs. Ebasoodsa stsenaariumi korral väheneks kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevate reformide mõju SKP tasemele 0,3 %ni (ettevaatliku stsenaariumi puhul 0,5 %-lt). Üldiselt peetakse kavas esitatud hinnanguid usutavateks.

(33) Kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevad reformid ja investeeringud peaksid toetama riigi rahanduse jätkusuutlikkust, nagu on nõutud määruse (EL) 2024/1263 artikli 14 lõike 2 punktis b. Kavas kirjeldatakse valitsemissektori võla ja SKP suhte arengut mitmes stsenaariumis, mis põhinevad võla jätkusuutlikkuse analüüsil (2025–2041): kava aluseks olev poliitikastsenaarium ja alternatiivsed stsenaariumid, mille puhul suurema potentsiaalse SKP kasvu ja SKP reaalkasvu mõju on eraldatud („kava + reformid“) ning milles võetakse arvesse ka mõju avaliku sektori tuludele („kava + reformid + tulude muutus“). Esimese alternatiivse stsenaariumi puhul parandab kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevate reformide mõju SKP kasvuväljavaateid. Selle tulemusena väheneb valitsemissektori võla suhe SKPsse võrreldes kava aluseks oleva poliitikastsenaariumiga märkimisväärselt, mis on täheldatav alates 2030. aastast. Valitsemissektori võla suhe SKPsse väheneks veelgi ja jõuaks 2041. aastal 109,6 %-ni. Võttes arvesse ka esmase eelarvepositsiooni paranemist pärast suuremast majanduskasvust saadavate tulude suurenemist (st kaaludes esmase eelarvepositsiooni paranemist, kohaldades muutunud tsüklilise positsiooni suhtes tulude poolelastsust), väheneks valitsemissektori võla suhe SKPsse veelgi, jõudes 102,5 %ni SKPst. Üldiselt peetakse kavas esitatud hinnanguid usutavateks. Kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevate reformide mõju kohta võib esitada täiendavaid kaalutlusi. Kuigi praeguses etapis ei ole kulude edaspidiseks läbivaatamiseks seatud konkreetseid eesmärke, võib eeldada, et kulude läbivaatamise protsess vähendab tänu suuremale tõhususele kasvumäära ja avaliku sektori kulutuste taset ning aitab kaasa eelarve majanduskasvu soodustavamale struktuurile, võimaldades kulude prioriteetide muutmist majanduskasvu soodustavateks eelarveridadeks, millel on positiivne mõju riigi rahanduse jätkusuutlikkusele. Maksuhalduse valdkonna meetmed peaksid andma majanduskasvuks rohkem stiimuleid, vähendades tööjõu maksukiilu ning tagades, et maksusüsteem on õiglane, tõhus ja progresseeruv, millel on positiivne mõju riigi rahanduse jätkusuutlikkusele. Maksude kogumise valdkonnas on seatud konkreetne eesmärk vaid ühe maksukuulekuse meetme jaoks (umbes 0,1 % SKPst), kuid teiste meetmete abil loodetakse maksukuulekust veelgi parandada. Lastehoiu valdkonna meetmete eesmärk on suurendada tööjõu pakkumist ning toetada avaliku sektori tulusid ja riigi rahanduse jätkusuutlikkust keskpikas perspektiivis. Kuigi konkreetsed üksikasjad ei ole veel kättesaadavad, eeldatakse, et ka riigi osalusega ettevõtetega seotud meetmel on positiivne mõju, mis on kooskõlas meetme ambitsioonikusega.

(34) Kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevad reformid ja investeeringud aitavad täita ELi ühiseid prioriteete, nagu on nõutud määruse (EL) 2024/1263 artikli 14 lõike 2 punktis c. Eelkõige peaksid kõik kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevad reformid ja investeeringud aitama kaasa sotsiaalsele ja majanduslikule vastupanuvõimele järgmiselt: i) lühendada veelgi kohtumenetluste kestust, vähendada õigusemõistmise kuhjumist ja viia lõpule

digipöörde edendamine; ii) tugevdada kohustusi maksudest kõrvalehoidmise vastase võitluse valdkonnas, tugevdades taaste- ja vastupidavuskavas juba sisalduvaid meetmeid; iii) parandada ettevõtete ja investorite tegutsemise tingimusi, edendades suuremat konkurentsi ja tõhusust avalikus halduses, samuti vähendades halduskoormust ja takistusi, mis kahjustavad juurdepääsu krediidile, edendades ettevõtete suuremat dünaamilisust, nende laienemist ja suuremaid investeeringuid; iv) tugevdada avaliku halduse inimkapitali, et suurendada pakutavate avalike teenuste tootlikkust, kvaliteeti ja kvantiteeti; v) tagada tõhusamad avaliku sektori kulutused, keskendudes prioriteetsetele valdkondadele, sealhulgas teadus- ja arendustegevusele ning lastehoiule. Lisaks peaksid reformid ja investeeringud avaliku halduse valdkonnas aitama kaasa üldise ettevõtluskeskkonna parandamisele avaliku sektori tööhõive juhtimise tõhustamise kaudu, eelkõige siseste karjäärimudelite, horisontaalse liikuvuse ja tulemuslikkuse hindamise süsteemi tugevdamise kaudu.

(35) Kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevate reformide ja investeeringute eesmärk on aidata järgida mõningaid asjakohaseid ([13]) riigipõhiseid soovitusi, mis esitati Euroopa poolaasta raames, sealhulgas neid, mida käsitleti makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames, nagu on nõutud määruse (EL) 2024/1263 artikli 14 lõike 2 punktis d. Eelkõige on maksuhalduse valdkonna meetmete eesmärk käsitleda riigipõhist soovitust eelarve struktuuri kohta, milles nõutakse Itaalialt aastatel 2019–2024 maksusüsteemi muutmist majanduskasvu toetavamaks, eelkõige parandades valitsemissektori tulude struktuuri ning toetades majanduskasvu ja riigi rahanduse jätkusuutlikkust (vt ka eespool). Samuti eeldatakse, et kulude haldamise ja riigi osalusega ettevõtete ratsionaliseerimise meetmed aitavad kaasa eelarve majanduskasvu soodustavamale struktuurile, millel on positiivne mõju riigi rahanduse jätkusuutlikkusele (vt ka eespool). 2019.–2024. aasta riigipõhiseid soovitusi õigusemõistmise kohta kavatsetakse käsitleda maksejõuetust puudutavate meetmetega ning mitme investeeringuga, mille eesmärk on suurendada kohtusüsteemi tõhusust. Avaliku sektori töötajaid käsitlevate meetmetega soovitakse tugevdada karjäärimudeleid, horisontaalset liikuvust ja alalist hindamissüsteemi ning nende eesmärk on järgida 2019. ja 2020. aasta riigipõhiseid soovitusi avaliku halduse kohta. Konkurentsiseaduse iga-aastane vastuvõtmine peaks vähendama konkurentsitõkkeid ja parandama ettevõtluskeskkonda, et täita 2019. ja 2024. aasta riigipõhiseid soovitusi konkurentsi ja ettevõtluskeskkonna kohta. Lastehoiu valdkonna meetmete eesmärk on toetada naiste osalemist tööturul ja aidata kaasa negatiivsete demograafiliste suundumuste kõrvaldamisele kooskõlas 2019. ja 2024. aasta riigipõhiste soovitustega tööhõive ja sotsiaalpoliitika kohta. Kõik eespool nimetatud riigipõhised soovitused on makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames asjakohased.

(36) Kavaga tagatakse, et kavandatavate riiklikult rahastatavate avaliku sektori investeeringute üldine tase, mis vastab taaste- ja vastupidavuskavaga hõlmatud perioodil tehtud investeeringute keskmisele tasemele, säilitatakse, nagu on nõutud määruse (EL) 2024/1263 artikli 14 lõikes 4.

Tabel 5. Riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud kavas (% SKPst)

Keskmine tase aastatel 2021–2026	2025	2026	2027	2028	2029	Kava kehtivusaja keskmine
2,9	3,1	2,9	3,3	3,3	3,2	3,2

Allikas: Itaalia keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava.

(37) Lisaks võib pikendamise aluseks olevaid reformi- ja investeerimiskohustusi pidada kooskõlas olevaks mitmeaastase finantsraamistiku raames kokku lepitud taaste- ja vastupidavuskavas ning partnerluslepingus sätestatud kohustustega, nagu on nõutud määruse (EL) 2024/1263 artikli 14 lõikega 4.

(38) Kokkuvõttes leitakse, et kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevad reformid ja investeeringud koosvõetuna vastavad määruse (EL) 2024/1263 artiklis 14 sätestatud kriteeriumidele. Selle tulemusena võib kohandamisperioodi pikendada neljalt aastalt seitsmele aastale, nagu on kavas ette nähtud.

([13]) Asjakohaseks peetavad riigipõhised soovitused on järgmised: i) nõukogu vastuvõetud soovitused alates 2019. aastast, ii) soovitused, mille puhul ei ole viimases Euroopa poolaasta järelevalvemenetluses (kättesaadav andmebaasis CeSaR (europa.eu)) tuvastatud, et liikmesriik on teinud täielikke või märkimisväärseid edusamme, ning mis ei ole aegunud (hinnatud kui „ei ole hinnatud / ei ole midagi lisada“), iii) ei ole stabiilsuse ja kasvu paktiga seotud üksnes eelarveliselt ning iv) ei hõlma sama probleemi ümbersõnastatud kujul.

Kavas esitatud muud reformi- ja investeerimiskavatsused, millega lahendatakse Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud peamisi probleeme ja järgitakse liidu ühiseid prioriteete

(39) Lisaks kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevatele reformidele ja investeeringutele kirjeldatakse kavas poliitilisi kavatsusi, mis on seotud muude reformide ja investeeringutega, millega lahendatakse Euroopa poolaasta raames, eelkõige riigipõhistes, sh makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust puudutavates soovitustes kindlaks tehtud teatavaid probleeme ja järgitakse liidu ühiseid prioriteete. Kava sisaldab 119 reformi ja investeeringut, millest 65 toetatakse rahaliselt taaste- ja vastupidavusrahastust.

(40) Seoses õiglase rohe- ja digipöörde ühise prioriteediga, sealhulgas määruses (EL) 2021/1119 sätestatud kliimaeesmärkidega, sisaldab kava reforme ja investeeringuid. Muu hulgas peaksid rohepöördele kaasa aitama kestliku rahanduse meetmed, sealhulgas need, mille eesmärk on vähendada kindlustuskaitse lõhet, rohevõlakirjad ning mitu taaste- ja vastupidavuskava 2. ja 7. missiooni raames võetud meedet. Need meetmed peaksid aitama täita energiataristut, energiatõhusust ja kestlikku liikuvust käsitlevaid riigipõhiseid soovitusi, mis esitati Itaaliale 2022. ja 2023. aastal. Digipööre tugineb programmis „Tee digikümnendisse“ seatud eesmärkidele ja peaks saama kasu näiteks riiklikust digipädevuste strateegiast või taaste- ja vastupidavuskava meetmete jätkamisest, sealhulgas digitaristut, üleeuroopalist huvi pakkuvaid tähtsaid projekte ja tehnosiirde tugevdamist käsitlevatest meetmetest (pädevuskeskuste ja digitaalse innovatsiooni keskuste kaudu) ning keskvalitsuste digitaliseerimisest. Kõnealused meetmed aitavad täita ka avalikku haldust, kohtusüsteemi ja digitaalset ühenduvust käsitlevaid riigipõhiseid soovitusi, mis esitati Itaaliale aastatel 2019–2024 ja mis on makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames asjakohased.

(41) Mis puudutab sotsiaalse ja majandusliku vastupanuvõime ühist prioriteeti, sealhulgas Euroopa sotsiaalõiguste sammast, siis sisaldab kava mitmeid meetmeid ja investeeringuid, näiteks „Assegno Unico Universale“ tugevdamine, lasteaedade ja väikelastehoiuteenuste pakkumise edasine suurendamine ning vanemapuhkuse edendamine. Haridussüsteem saab kasu ka sellistest meetmetest nagu „Agenda Sud“, millega tugevdatakse põhioskusi lõunaosas, ning kutsehariduse alaste jõupingutuste jätkamisest koos kutse- ja tehnikainstituutide reformi ning riiklike ja piirkondlike oskuste arendamise kavadega. Sotsiaalse ja majandusliku vastupanuvõime tugevdamisele peaksid kaasa aitama ka täiskasvanuharidusega seotud meetmed, eelkõige rohe- ja digipöörde ning tööturuga seotud meetmed, näiteks programm GOL ja meetmed territoriaalse lõhe vähendamiseks tööturul. Viimane peaks saama kasu ka reformidest, mille eesmärk on tugevdada kapitaliturge, et toetada ettevõtete, eelkõige VKEde juurdepääsu rahastamisele. Nende meetmetega võetakse eeldatavasti arvesse ka 2019.–2024. aastal esitatud riigipõhiseid soovitusi tööturu toimimise, aktiivse tööturupoliitika ning oskuste ja hariduse kohta, mis on makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames asjakohased, ning samal perioodil käsitletud riigipõhiseid soovitusi võrdsete võimaluste, sotsiaalse kaasatuse, regionaalarengu ja rahastamisele juurdepääsu kohta. Kava sisaldab muu hulgas meetmeid tervishoiuasutuste (kogukonnahaiglad) tugevdamiseks ja tervishoiutehnoloogia seadmete kättesaadavuse parandamiseks haiglates, mille eesmärk on täita 2020. aasta tervishoiualaseid riigipõhiseid soovitusi.

(42) Energiajulgeoleku ühise prioriteedi puhul sisaldab kava mitut meedet ja investeeringut, sealhulgas näiteks Türreeni ühendus või biometaani gaasivõrguga ühendamise kulude vähendamine, samuti taastuvenergia tootmise kasutuselevõtu suurendamine, vähendades strateegilist sõltuvust imporditud fossiilkütustest, ning mitut meedet eluhoonete ja üldkasutatavate hoonete energiatõhususe suurendamiseks. Kavas sisalduvad meetmed ja investeeringud peaksid üldiselt aitama kaasa energiajulgeolekuga seotud riigipõhiste soovituste täitmisele.

(43) Seoses kaitsevõime ühise prioriteediga tuletatakse kavas meelde taaste- ja vastupidavuskavas juba sisalduvaid meetmeid, mis on seotud investeeringutega küberturvalisusse ja kaitseministeeriumi digitaliseerimisse.

(44) Kavas antakse teavet kooskõla ja asjakohasel juhul täiendavuse kohta ühtekuuluvuspoliitika fondide ning Itaalia taaste- ja vastupidavuskavaga. Nimelt on kavas lühidalt märgitud, et selles sisalduvad reformid ja investeeringud, mis vastavad Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud peamistele probleemidele ja käsitlevad liidu ühiseid prioriteete, on kooskõlas taaste- ja vastupidavuskavas ning ühtekuuluvusprogrammides vastu võetud meetmetega.

(45) Kavas on antud ülevaade Itaalia avaliku sektori investeerimisvajadustest seoses ELi ühiste prioriteetidega. Seoses õiglase digipöördega viidatakse kavas digikümnendi sihtidele ja eesmärkidele ning mainitakse vajadust täiendavate investeeringute järele, et täita digioskuste vajadused, sealhulgas investeeringud, millega edendatakse teadmiste parandamist ja töötajate ümberkvalifitseerimist, et viia tööjõu pakkumine ja nõudlus vastavusse uute väljakutsetega ning leevendada digipöörde võimalikke negatiivseid tagajärgi, samuti täiendavaid investeeringuid digitaristusse, eelkõige tehnoloogiasõlmede arendamisse, et saavutada 2030. aasta eesmärk ning toetada ettevõtete ja avaliku sektori digipööret. Õiglase rohepöörde kohta märgitakse kavas vajadust vähendada transpordi CO_2 heidet, ühelt transpordiliigilt teisele üleminekut ning selliste taristute arendamist, mis muudavad inimeste ja kaupade transpordi kestlikumaks, tugevdades muu hulgas raudteetranspordi rolli. Seda toetavad täiendavad investeeringud, millega parandatakse veejaotusvõrgu juhtimist ja tõhusust ning riigi valmisolekut loodusõnnetuste ja kliimamuutuste ohuks, samuti investeeringud, mis tugevdavad elurikkust ja ökosüsteeme. Mitmed neist meetmetest on osa lõimitud riiklikust energia- ja kliimakavast. Seoses sotsiaalse ja majandusliku vastupanuvõimega, sealhulgas Euroopa sotsiaalõiguste sambaga, märgitakse kavas vajadust täiendavate investeeringute järele järgmistes valdkondades: i) tööturg (aktiivse tööturupoliitika tugevdamine, alustatud investeeringute jätkamine tööturul osalemise edendamiseks ja koolitustegevus, et viia töötajate oskused vastavusse tööturul nõutavate oskustega, sealhulgas taaste- ja vastupidavuskava meetmete, näiteks duaalõppe, töökohapõhise õppe ja avaliku teenistuse tugevdamise abil); ii) haridus ja koolitus (taaste- ja vastupidavuskava ning oskuste, territoriaalse ja soolise ebavõrdsuse vähendamisele suunatud algatustega alustatud investeeringute jätkamine, sealhulgas uuele oskuste kavale eelarve eraldamise kaudu);

iii) territoriaalsete lõhede vähendamine (jätkates investeerimist ühtekuuluvuspoliitikas ja ühtse erimajandustsooni strateegilises kavas määratletud strateegilistesse sektoritesse, sealhulgas hüdrogeoloogiline risk, veevarud ja katastroofijärgne taastamine) ja taristu parandamine (tuginedes juba taaste- ja vastupidavuskava raames käivitatud sekkumistele, sealhulgas kiirraudteed ja piirkondlikud raudteed, TEN-T võrkude, sadamate ja nende ühenduste tehnoloogiline ja digitaalne täiustamine ning lisaks erimajandustsooni taristuinvesteeringute tugevdamine); iv) strateegiliste tarneahelate, innovatsiooni ja tehnoloogiasiirde toetamine (jätkates investeeringuid taaste- ja vastupidavuskavasse ülikoolide, uurimiskeskuste ja ettevõtete koostööks ning VKEde ja ärivõrgustike tehnoloogiliseks ja digitaalseks ümberkujundamiseks ning toetades konkurentsivõimet Itaalia majanduse võtmesektorites ja suurendades investeeringuid ka turismisektoris); v) tervishoiusüsteem, vaesusevastased meetmed ja väikelastega seotud teenused (täiendavad investeeringud tervishoiusüsteemi, et tõhustada üldisi meditsiinivõrgustikke, sealhulgas lähedusvõrgustikke, rajatisi ja kaugmeditsiini abi osutamiseks, suurte tervishoiuseadmete ja teadusuuringute ajakohastamine, koolitus ja töötajate oskuste arendamine, investeeringud palgavaesuse vastasesse võitlusse, eluasemepoliitikasse ja energiaostuvõimetuse ohu vähendamisse, väikelastele osutatavate taskukohaste teenuste kättesaadavuse parandamine ning puuetega inimeste ja abi vajavate eakate hooldusteenuste laiendamine). Energiajulgeoleku tagamise kohta märgitakse kavas vajadust täiendavate investeeringuteks taristu ehitamisse ning selliste energiaga seotud tehnoloogiate arendamisse ja levitamisse, mis aitavad muuta Itaalia Euroopa energiakeskuseks, samuti hoonete tõhususesse energiatarbimise vähendamiseks ning energiakandjate, sealhulgas uue põlvkonna tuumaenergiaalasesse teadus- ja arendustegevusse ning katsetamisse. Mis puudutab kaitsevõime suurendamist, siis kava kohaselt suurenevad kaitsesektori kulutused 2028. aastaks 2 %-le SKPst, mis on kooskõlas NATO kohustustega. Vaja on täiendavaid investeeringuid, et tagada märkimisväärne osalemine rahvusvahelistel missioonidel seoses rahuvalveoperatsioonide ja muude tegevustega, suurendada Ukrainaga sõlmitava koostöölepingu jaoks ette nähtud vahendeid, tõhustada materjalide tarnimist rahvusvahelise koostöö raames ning refinantseerida operatsioone „Safe Roads“ ja „Safe Stations“, suure ja väga suure operatiivvalmiduse vahendite fondi ning riiklike kaitsevajaduste fondi.

Komisjoni hinnangu kokkuvõte

(46) Üldiselt on komisjon seisukohal, et Itaalia kava vastab määruse (EL) 2024/1263 nõuetele.

NÕUKOGU ÜLDINE JÄRELDUS

(47) Nõukogu tervitab Itaalia keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava ning leiab, et selle täielik rakendamine aitaks tagada riigi rahanduse usaldusväärsuse ja toetada valitsemissektori võla jätkusuutlikkust ning kestlikku ja kaasavat majanduskasvu.

(48) Nõukogu võtab teadmiseks kavale antud komisjoni hinnangu. Nõukogu kutsub siiski komisjoni üles esitama oma hinnangu tulevaste kavade kohta eri dokumendis eraldiseisvalt komisjoni soovitustest nõukogu soovituste kohta.

(49) Nõukogu võtab teadmiseks komisjoni hinnangu kavas esitatud netokulude kava ja peamiste makromajanduslike eelduste kohta, sealhulgas seoses komisjoni varasemate suunistega, ning kava netokulude kava mõju valitsemissektori eelarvepuudujäägile ja võlale. Nõukogu võtab teadmiseks komisjoni hinnangu, et kuigi makromajanduslikud ja eelarve-eeldused erinevad mõnel juhul komisjoni eeldustest, sealhulgas ajakohastatud makromajanduslike ja eelarveandmete arvessevõtmiseks, on need üldiselt nõuetekohaselt põhjendatud ja nende aluseks on usaldusväärsed majanduslikud argumendid. Nõukogu võtab teadmiseks kava laiaulatusliku eelarvestrateegia ja väljavaateid ähvardavad riskid, mis võivad mõjutada makromajandusliku stsenaariumi ja selle aluseks olevate eelduste realiseerumist ning kava netokulude kava järgimist. Eelkõige väljendab nõukogu heameelt selle üle, et kavas esitatud netokulude kava on kooskõlas komisjoni võrdlustrajektooriga, nähes samas ette eelarve kohandamise mõningase ettepoole toomise. Samuti väljendab nõukogu heameelt selle üle, et Itaalia on kava koostamise ajal pidanud konsultatsioone sotsiaalpartnerite, kohalike ja piirkondlike ametiasutuste ning muude asjaomaste sidusrühmadega. Nõukogu väljendab heameelt selle üle, et parlament on kava heaks kiitnud. Samuti väljendab nõukogu heameelt selle üle, et makromajandusliku stsenaariumi on heaks kiitnud Itaalia sõltumatu eelarveasutus. Nõukogu märgib samuti, et geopoliitilised riskid võivad avaldada survet kaitsekulutustele.

(50) Nõukogu eeldab, et Itaalia on valmis oma eelarvestrateegiat vajaduse korral kohandama, et tagada netokulude kava järgimine. Nõukogu on otsustanud tähelepanelikult jälgida majanduse ja eelarve arengut, sealhulgas suundumusi, mis on aluseks kava stsenaariumile.

(51) Nõukogu leiab, et edasised arutelud, et jõuda ühisele arusaamisele netokulude kumulatiivsete kasvumäärade iga-aastase järelevalvemõju kohta, peavad toimuma enne eelarvejärelevalve järgmist vooru.

(52) Nõukogu kiidab heaks Itaalia keskpika perioodi kavas esitatud reformi- ja investeerimiskohustused, mis on aluseks kohandamisperioodi pikendamisele, ning tervitab jõupingutusi, mille eesmärk on majanduskasvule ja riigi rahanduse jätkusuutlikkusele avaldatav mõju kvantifitseerida. Nõukogu nõustub komisjoniga, et Itaalia esitatud reformi- ja investeerimiskohustuste korral on kohandamisperioodi pikendamine neljalt aastalt seitsmele põhjendatud. Nõukogu võtab teadmiseks komisjoni hinnangu, milles osutatakse sellele, et pikendamise aluseks olevate reformide ja investeeringutega täidetakse artiklis 14 sätestatud kriteeriume koosvõetuna, võttes arvesse ka määruse (EL) 2024/1263 artikli 36 lõike 1 punktis d ette nähtud üleminekusätet. Nõukogu võtab teadmiseks komisjoni hinnangu, milles märgitakse, et reformi- ja investeerimiskohustused peaksid tooma kaasa majanduskasvu potentsiaali ja vastupanuvõime paranemise jätkusuutlikul viisil ning toetama riigi rahanduse jätkusuutlikkust. Nõukogu soovitab Itaalial kohandamisperioodi pikendamise säilitamiseks reformi- ja investeerimiskohustused täielikult täita.

(53) Nõukogu võtab lisaks kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevate reformi- ja investeerimiskohustuste kohta antud hinnangule teadmiseks komisjoni kirjelduse reformide ning investeerimisvajaduste ja -kavatsuste kohta, millega lahendada Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud peamisi probleeme, ning rõhutab, kui oluline on tagada selliste reformide ja investeeringute elluviimine. Nõukogu hindab komisjoni esitatud aruannete põhjal selliseid reforme ja investeeringuid ning jälgib nende rakendamist Euroopa poolaasta raames.

(54) Nõukogu jääb ootama Itaalia iga-aastaseid eduaruandeid, mis sisaldavad eelkõige teavet nõukogu kehtestatud netokulude kava rakendamisel tehtud edusammude kohta ning laiemate reformide ja investeeringute elluviimise kohta Euroopa poolaasta raames, samuti kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevate reformide ja investeeringute elluviimise kohta.

(55) Nõukogu peaks kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikliga 17 Itaaliale soovitama kavas esitatud netokulude kava ning kohandamisperioodi seitsmele aastale pikendamise aluseks olevad reformid ja investeeringud tuleks heaks kiita,

SOOVITAB Itaalial teha järgmist:

1. Tagada, et netokulude kasv ei ületa käesoleva soovituse I lisas kehtestatud maksimummäära.

2. Rakendada ettenähtud tähtaegadeks reformid ja investeeringud, mis on aluseks eelarve kohandamise perioodi pikendamisele seitsmele aastale, nagu on sätestatud käesoleva soovituse II lisas.

Brüssel, 21. jaanuar 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

A. DOMAŃSKI

I LISA

Netokulude maksimaalsed kasvumäärad
(nominaalsed aastased ja kumulatiivsed kasvumäärad)

Itaalia

Aasta		2025	2026	2027	2028	2029
Kasvumäär (%)	Aastane	1,3	1,6	1,9	1,7	1,5
	Kumulatiivne (*)	- 0,7	0,9	2,8	4,6	6,2

(*) Kumulatiivsed kasvumäärad arvutatakse võrdluses baasaastaga 2023. Kumulatiivseid kasvumäärasid kasutatakse kontrollikontol, et teha iga-aastast järelkontrolli nõuete täitmise üle.

II LISA

Reformid ja investeeringud, mille alusel pikendatakse kohandamisperioodi seitsmele aastale

Itaalia

	Peamine eesmärk	Põhietappide kirjeldus ja ajakava	Seirenäitaja(d)
Reformid ja investeeringud õigusemõistmise valdkonnas – Taaste- ja vastupidavuskavasse M1C1.R1.4-ga seotud eesmärkide lisamine – Tsiviilõiguse reform	Lühendada pankrotimenetluste kestust ja edendada kohtuväliste vahendite kasutamist.	1. etapp. Võtta 2027. aasta teiseks kvartaliks meetmeid, et tagada maksejõuetusreformi rakendamine ja seda tugevdada. Sel eesmärgil jätkuvalt toetada kohtute pädevust maksejõuetusasjades ja tagada piisav personal; tugevdada infosüsteemi, et koguda üksikasjalikku teavet maksejõuetus- ja restruktureerimismenetluste kulude, tõhususe ja tulemuste kohta (nii kohtuväliste kui ka kohtuasjade puhul).	Toetada jätkuvalt kohtute pädevust maksejõuetusmenetlustes ja tagada piisav personal. Infosüsteemi tugevdamine, et koguda üksikasjalikku teavet maksejõuetus- ja restruktureerimismenetluste kulude, tõhususe ja tulemuste kohta (nii kohtuväliste kui ka kohtuasjade puhul).
		2. etapp. Viia 2027. aasta neljandaks kvartaliks läbi maksejõuetusreformi mõjuhinnang ja võtta vajaduse korral parandusmeetmeid.	Maksejõuetusreformi mõjuhinnangu vastuvõtmine. Vajaduse korral parandusmeetmete vastuvõtmine ja jõustumine.
	Vähendada kohtuasjade kuhjumist tsiviilkohtutes.	3. etapp. Vähendada 2028. aasta neljandaks kvartaliks tsiviilkohtute (esimene aste) kuhjunud kohtuasjade arvu.	Vähendada 90 % võrra nende pooleliolevate kohtuasjade arvu, mis olid algatatud ajavahemikul 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2025 ja mis olid 31. detsembri 2025. aasta seisuga veel pooleli tsiviilkohtutes (esimene aste).
	Vähendada kohtuasjade kuhjumist tsiviilkohtutes.	4. etapp. Vähendada 2028. aasta neljandaks kvartaliks tsiviilapellatsioonikohtute (teine aste) kuhjunud kohtuasjade arvu.	Vähendada 90 % võrra nende pooleliolevate kohtuasjade arvu, mis olid algatatud ajavahemikul 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2025 ja mis olid 31. detsembri 2025. aasta seisuga veel pooleli tsiviilapellatsioonikohtutes (teine aste).
	Lühendada tsiviilasjade lahendamise aega.	5. etapp. 2028. aasta neljandaks kvartaliks lühendada tsiviilkohtumenetluse kestust.	Lühendada vaidluste lahendamise aega 12 % kõikidest tsiviil- ja kaubandusvaidluste lahendamise ajast võrreldes 31. detsembri 2026. aasta seisuga.
	Tagada kohtusüsteemis piisavad inimressursid.	6. etapp. Vastavalt 2026. aasta neljandaks kvartaliks, 2027. aasta neljandaks kvartaliks, 2028. aasta neljandaks kvartaliks ja 2029. aasta neljandaks kvartaliks tagada kohtuasutuste ja tehnilise halduspersonali piisavus.	Säilitada 6 000 ametikohta, mida iseloomustavad ülesanded, mis on samaväärsed taaste- ja vastupidavuskava M1C1 investeeringu 1,8 kohaste ülesannetega.

	Peamine eesmärk	Põhietappide kirjeldus ja ajakava	Seirenäitaja(d)
Reformid ja investeeringud maksuhalduse valdkonnas – Itaalia taaste- ja vastupidavuskavasse M1C1.R1.12-ga seotud eesmärkide lisamine – Maksuhalduse reform	Edendada lihtsustatud suhtlust maksumaksjatega kiiremate käibemaksutagastuste kaudu.	1. etapp. Vastavalt 2025. aasta neljandaks kvartaliks, 2027. aasta neljandaks kvartaliks ja 2029. aasta neljandaks kvartaliks saavutada iga-aastased tulemuseesmärgid, mis tagavad järk-järgult käibemaksu tagastamise aja lühenemise.	Käibemaksutagastuste keskmise makseaja (väljendatuna päevades) vähendamine võrreldes 2024. aastaga: — 5 % 2025. aasta neljandaks kvartaliks, — 10 % 2027. aasta neljandaks kvartaliks, — 15 % 2029. aasta neljandaks kvartaliks.
	Suurendada ennetusmeetmetest, maksukuulekuse edendamisest, sealhulgas vastavuskirjadest saadavat tulu ning sihipärasemaid ja riskipõhiseid maksudest kõrvalehoidmise vastaseid meetmeid (sealhulgas need, mis põhinevad tehisintellekti tehnoloogiate kasutamisel ja andmebaaside koostalitlusvõime arendamisel).	2. etapp. 2027. aasta neljandaks kvartaliks ja 2029. aasta neljandaks kvartaliks iga-aastaste tulemuseesmärkide saavutamine, mis tagavad järk-järgult suurema tulu ennetus- ja jõustamismeetmetest.	Ennetus- ja täitemeetmetest saadav täiendav kogutulu võrreldes 2024. aastaga (14 miljardit eurot), sealhulgas tulu vastavuskirjadest „inviti al contraddittorio“, „atti istruttori ravvedibili“, jättes välja „ruoli“, „concordato preventivo“ ning kõik meetmed, mille eesmärk on täita varasemaid maksukohustusi soodsatel tingimustel, nagu „rottamazione cartelle esattoriali“, „saldo&stralcio“ ja „ravvedimento speciale“: — 5 % 2027. aasta neljandaks kvartaliks, — 10 % 2029. aasta neljandaks kvartaliks.
	Suurendada ennetusmeetmetest, maksukuulekuse edendamisest, sealhulgas vastavuskirjadest saadavat tulu ning sihipärasemaid ja riskipõhiseid maksudest kõrvalehoidmise vastaseid meetmeid (sealhulgas need, mis põhinevad tehisintellekti tehnoloogiate kasutamisel ja andmebaaside koostalitlusvõime arendamisel).	3. etapp. Tugevdada 2026. aasta neljandaks kvartaliks võitlust sellise maksudest kõrvalehoidmise vastu, mis tuleneb deklaratsioonide esitamata jätmisest, i) maksudest kõrvalehoidmise tuvastamise korral maksusoodustuste („compensazione orizzontale“, „rimborsi di imposte“, „regimi premiali“) tühistamise ja vajaduse korral riiklike soodustuste kasutamise peatamisega; ii) riiklike lühiajalise väljaüürimise koodide integreerimisega maksuameti tehtavate maksuriskide analüüside andmebaasidesse; iii) kõigile ettevõtetele kohustuslike ühenduste kehtestamisega automaatsete kassaaparaatide ja elektrooniliste maksete vahel; iv) nõudes jälgitavaid maksevahendeid transpordi, toidu ja majutusega seotud kulude mahaarvamiseks.	Esmaste ja teiseste õigusaktide jõustumine.

	Peamine eesmärk	Põhietappide kirjeldus ja ajakava	Seirenäitaja(d)
Reformid ja investeeringud ettevõtluskeskkonna valdkonnas – Itaalia taaste- ja vastupidavuskavasse M1C2.R2-ga seotud eesmärkide lisamine – Iga-aastased konkurentsiseadused	Suurendada investeeringuid teadus- ja arendustegevusse, seades esikohale projektid, mis võivad kaasata täiendavaid erainvesteeringuid.	1. etapp. Vastavalt 2025. aasta neljandaks, 2026. aasta neljandaks, 2027. aasta neljandaks, 2028. aasta neljandaks ja 2029. aasta neljandaks kvartaliks avaliku sektori teadus- ja arendustegevuse kulutuste suurendamine.	Suurendada avaliku sektori kulutusi teadus- ja arendustegevusele, et parandada selliste kulutuste ja SKP suhet, mis on 2024. aastal hinnanguliselt ligikaudu 0,5 %, 2029. aastaks 0,6 %ni [1].
	Avaliku sektori investeerimisstiimulite tõhususe ja tulemuslikkuse edendamine.	2. etapp. 2028. aasta teiseks kvartaliks ettevõtete stiimulite ratsionaliseerimine ja lihtsustamine, võttes järelmeetmeid taaste- ja vastupidavuskava reformile M1C2-R3.	Vähendada oluliselt stimuleerivate meetmete ja abi andvate asutuste arvu, tuginedes 2025. aastal tehtud mõjuhinnangu tulemustele.
	Konkurentsi edendamine tõhususe ja majanduskasvu edendamiseks kitsaskohtade ja turulepääsu tõkete kõrvaldamise kaudu (ka seadusandliku iseloomuga). Turgude sujuvat toimimist takistavate õigusnormide kõrvaldamine või läbivaatamine.	3. etapp. Vastavalt 2026. aasta neljandaks, 2027. aasta neljandaks, 2028. aasta neljandaks ja 2029. aasta neljandaks kvartaliks iga-aastaste konkurentsiseaduste vastuvõtmine.	Iga-aastase konkurentsiseaduse ja sellega seotud rakendusaktide vastuvõtmine ja jõustumine igal aastal, käsitledes riigipõhiseid soovitusi ja võttes rahuldavalt arvesse konkurentsiameti soovitusi, tuginedes asjakohastele regulatiivse mõju hindamistele.
	Suurendada VKEde konkurentsivõimet, hõlbustades ettevõtete kasvu ning soodustades põlvkonnavahetust, investeerimist ja oskuste vastavusse viimist.	4. etapp. Vastavalt 2026. aasta neljandaks kvartaliks (a), 2027. aasta neljandaks kvartaliks (b) ja 2028. aasta neljandaks kvartaliks (b) VKEde raamseaduse vastuvõtmine, mis põhineb mõjuhinnangul, ning rakendusvahendite ja iga-aastaste ajakohastuste jõustumine. Seadus hõlmab vähemalt järgmisi elemente: — ettevõtete suuruse kasvu ja ettevõtete koondumise hõlbustamine; — halduslik lihtsustamine; — äritegevuse lihtsus; — põlvkonnavahetuse soodustamine, sealhulgas professionaalse juhtkonna palkamise kaudu; — investeeringute suurendamine; — oskuste parandamine.	a) VKEde raamseaduse jõustumine; b) rakendusvahendite ja iga-aastaste ajakohastuste jõustumine.

[1] Teadus- ja arendustegevuse kulud arvutatakse GERD alusel.

	Peamine eesmärk	Põhietappide kirjeldus ja ajakava	Seirenäitaja(d)
Reformid ja investeeringud avaliku halduse ja lapsehoiu valdkonnas – Itaalia taaste- ja vastupidavuskavasse M1C1.R1.9-ga seotud eesmärkide lisamine – Avaliku halduse reform	Edendada vertikaalset liikuvust.	1. etapp. 2026. aasta neljandaks kvartaliks töötajate vertikaalse liikuvuse rakendamine.	Vähemalt 20 % iga-aastastest vabadest ametikohtadest juhtivatel ametikohtadel määratakse ametis olevatele ametnikele tulemuslikkusega seotud edutamismehhanismi kaudu.
	Edendada horisontaalset liikuvust.	2. etapp. 2026. aasta neljandaks kvartaliks töötajate horisontaalse liikuvuse rakendamine.	Vähemalt 15 % iga-aastastest vabadest töökohtadest määratakse ametnikele, kes tulevad teisest avalikust asutusest.
	Väärtustada tulemuspõhist raamistikku.	3. etapp. 2028. aasta neljandaks kvartaliks tulemuspõhise raamistiku väärtustamine.	Uue raamistiku raames lõpule viidud tulemuslikkuse hindamise ja preemiate esimene voor.
	Avaliku sektori iga-aastaste kulutuste suurenemine.	4. etapp. Tagada 2027. aasta neljandaks kvartaliks piisav rahaline kaetus olemasolevate lastehoiuasutuste käitamiseks.	Suurendada avaliku sektori kulutusi, et katta 0–2aastaste laste olemasolevate ja uute lastehoiuasutuste tegevuskulud, mis on tehtud riiklike taaste- ja vastupidavuskavade investeeringute ja riiklike vahendite abil. Kasv on 2021. aastaga võrreldes vähemalt 20 % iga-aastastest avaliku sektori kulutustest, mis on ette nähtud alla kolmeaastastele lastele mõeldud lastehoiuasutuste jooksvate kulude katmiseks, sealhulgas riikliku taaste- ja vastupidavuskava taristust tulenevate uute kohtade kulud.
	Tagada lastehoiukohtade piisav kättesaadavus.	5. etapp. Tagada 2027. aasta neljandaks kvartaliks lapsehoiuteenuste piisav pakkumine kooskõlas Barcelona eesmärgi ja 2027. aasta riikliku eesmärgiga, võttes arvesse piirkondlikke erinevusi.	Tagada, et 33 %-l alla kolmeaastastest lastest oleks riiklikul tasandil juurdepääs avaliku ja erasektori lapsehoiuteenustele (katvuskvoot). Tagada piirkondlikul tasandil vähemalt 15 % katvusest.
	Vanemate sissemaksete vahemike määratlus.	6. etapp. Parandada 2027. aasta neljandaks kvartaliks lapsehoiuteenuste taskukohasust, määrates kindlaks riiklikud miinimumstandardid nii lapsehoiuteenuse kättesaadavuse kui ka tasuvahemike kohta.	Õigusaktide jõustumine

	Peamine eesmärk	Põhietappide kirjeldus ja ajakava	Seirenäitaja(d)
Reformid ja investeeringud avaliku sektori kulutuste valdkonnas – Itaalia taaste- ja vastupidavuskavasse M1C1.R1.13-ga seotud eesmärkide lisamine – Kulutuste läbivaatamise raamistiku reform	Tugevdada avaliku sektori kulutuste kavandamise, järelevalve ja hindamise suutlikkust.	1. etapp. Seire- ja hindamiskavade vastuvõtmine 2027. aasta teiseks kvartaliks, 2028. aasta teiseks kvartaliks ja 2029. aasta teiseks kvartaliks ning alates 2028. aasta teisest kvartalist majandus- ja rahandusministeeriumi aastaaruande vastuvõtmine.	Vähemalt ühe iga-aastase järelevalve- ja hindamiskava vastuvõtmine, millega nähakse ette iga ministeeriumi sekkumine, mis hõlmab kava kestuse jooksul kuluvaldkonda, mis moodustab kokku 10 % keskvalitsuse otsese vastutuse alla kuuluvatele poliitikavaldkondadele eraldatud kulutustest. Järelevalve- ja hindamiskavades sõnastatakse ettepanekud ja meetmed kulutuste tõhususe või kvaliteedi parandamiseks. Majandus- ja rahandusministeeriumi aastaaruandes kirjeldatakse järelevalve- ja hindamiskavade rakendamise seisu ning eelkõige vähemalt ühe meetme vastuvõtmist ministeeriumi kohta, mis aitab kaasa riigi rahanduse jätkusuutlikkusele.
	Tõhustada kulutuste järelevalvet, sealhulgas haldusasutustes spetsiaalsete struktuuride loomise ja tugevdamise kaudu, et hinnata osutatavate teenuste kvaliteeti ja mõju.	2. etapp. 2028. aasta esimeseks kvartaliks tugevdada majandus- ja rahandusministeeriumi pädevust kontrollida kõigi avaliku sektori toetust saavate üksuste, sealhulgas riigi tasandist madalama tasandi ametiasutuste ja riigi osalusega ettevõtete kulutuste haldamist.	Esmaste ja teiseste õigusaktide jõustumine.
	Tugevdada avaliku sektori kulutuste kontrolli.	3. etapp. 2026. aasta esimeseks kvartaliks ja 2028. aasta esimeseks kvartaliks kesksete haldusasutuste avaliku sektori kulude kontrolli raamistiku reformimine, millega nähakse ette haldusasutuste suurem rahaline vastutus vahendite haldamise eest, tugevam programmitöö ning poliitika väljundite ja mõju tõhusam seire ja hindamine.	a) Esmaste õigusaktide jõustumine; b) teiseste õigusaktide jõustumine.

	Peamine eesmärk	Põhietappide kirjeldus ja ajakava	Seirenäitaja(d)
Reformid ja investeeringud maksunduse valdkonnas (uus meede)	Sekkumine maksusüsteemi, viies selle kooskõlla perekohustuste, majanduskasvu ja ökoloogilise ülemineku toetamise eesmärkidega mitmeaastases perspektiivis.	1. etapp. 2028. aasta neljandaks kvartaliks lihtsustada maksusüsteemi maksukulude läbivaatamise kaudu.	Maksukuludega seotud tulude vähendamine 15 % võrreldes valitsuse 2019. aasta aruandega (49 miljardit eurot), sealhulgas keskkonnakahjulike toetuste, vähendatud käibemaksumäärade ja -vabastuste ning üksikisiku tulumaksu valdkonnas. Taaste- ja vastupidavuskavas 2030. aastaks kavandatud keskkonnakahjulike toetuste vähendamine 3,5 miljardi euro võrra on oluline maksukuludega seotud tulude vähenemise seisukohast.
	Struktuurselt madala ja keskmise sissetulekuga perede maksukoormuse vähendamine ja tööhõive toetamine.	2. etapp. 2026. aasta neljandaks kvartaliks tööjõu maksukiilu vähendamine.	Keskmist tööjõu maksukiilu vähendatakse püsivalt võrreldes 2023. aasta tasemega.
	Katastriregistri ajakohastamine.	3. etapp. a) 2027. aasta neljandaks kvartaliks selliste kinnisasjade kaardistamine, mis ei ole praegu katastriregistrisse kantud; b) 2028. aasta neljandaks kvartaliks kinnisvaramaksude katastriväärtuste ajakohastamine hoonete puhul, mida on alates 2019. aastast täielikult või osaliselt rahastatud energiatõhususe ja/või majade renoveerimisega seotud sekkumistega.	a) Võrdlusõigusaktide kehtestamine ja jõustumine, katastriregistri kaardistamise, kontrollimise ja ajakohastamise lõpuleviimine; b) Võrdlusõigusaktide kehtestamine ja jõustumine ning katastriregistri täielik ajakohastamine kõigi põhietappide veerus/jagudes määratletud kinnisasjade puhul.
Reformid ja investeeringud riigi osalusega ettevõtete valdkonnas (uus meede)	Ühtlustada riigi osalusega ettevõtteid kooskõlas siseriiklike õigusaktidega (seadusandlik dekreet nr 175/2016).	1. etapp. Võtta 2027. aasta neljandaks kvartaliks meetmeid, et tagada riigi osalusega ettevõtteid käsitleva õigusraamistiku rakendamine ja tugevdamine.	Asjakohaste meetmete vastuvõtmine, et tagada riigi osalusega ettevõtete tegevust ja tegevuse tõhusust käsitleva õigusraamistiku (seadusandlik dekreet nr 175/2016) tõhus rakendamine ja vajaduse korral seda tugevdada, et tagada ebatõhusate riigi osalusega ettevõtete tõhus ratsionaliseerimine ja sulgemine, seadmata ohtu avalike teenuste osutamist.